

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת ויגש תשפ"ו

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ומתכונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרוקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת ויגש תשפ"ו – אסור להרגיש בנוח בגלות

פעם מסבך להם את הענינים, כמו שמפתים עכבר, להבדיל, כן? להכנס למלכודת, ועד שהוא נתפס שמה והמלכודת נסגרת. ככה זה בדיוק עכשיו בפרשה. הוא כבר הביא אותם למצב שהמלכודת נסגרה ויהודה חייב למסור את הנפש, חייב למסור את עצמו לעבד כדי לחלץ את בנימין, מה שלא עשה בזמן שהיה צריך לחלץ את יוסף. זה התיקון.

מובן שכל מה שיוסף עושה הוא עושה לשם שמים ולטובת האחים ולטובת תיקון עולם והכל, אבל אנחנו לומדים מזה איך הוא על ידי ימין ושמאל, כמו שאומרים היום 'מקל וגזר', ניתב אותם, את כולם, להגיע למצב שהם משתחוים בפניו והם עבדים לו, והוא גורם בסוף לזה שיעקב אבינו יצטרף.

האם הוא אהב את זה? לא, הוא לא אהב את זה. הוא בכה. אבל היה לו מח שליט על הלב. והוא ידע שהוא צריך להחזיר אותם בתשובה, להביא אותם לנקודה. וזה מה שהוא עשה בצורה מקצועית מופלאה, למרות שזה לא היה האופי שלו כי הוא היה רחמן. הוא לא נקם, הוא לא הוכיח אותם. ההפך, הוא ניחם אותם. במקום שהם ינחמו אותו, הוא ניחם אותם כשאמר להם: 'לא אתם שלחתם אותי לפה, זה האלקים שלח אותי. אתם לא אשמים'. בסדר? זו הנקודה שרציתי להדגיש.

דבר שני, הגלות. תכף נדבר על הגלות, שזה דבר מזעזע. אבל הגלות הפיזית, הנפשית, הנשמית, גלות עם ישראל, גלות השכינה – הגלות מעוותת את הכל. יוסף שהיה משנה למלך היה צריך 'לקמבן' את המלך, את פרעה, כדי שלא יקח את האחים שלו לשרת בצבא שלו וכדי שלא יקח את האחים שלו לשמש אותו, אז הוא נתן להם עצה לעשות את עצמם מסכנים, שיבואו החלשים יותר כדי שהוא לא יתן עינו בהם ירצה לתפוס אותם. ובכל זאת הוא שאל אם יש ביניהם אנשי חיל שיכולים להיות רועי צאן שלו. אנחנו רואים פתאום איזה פרעה נדיב מאד שאומר 'כן', כשיבואו אבא שלך והאחים שלך נשכן אותם וניתן להם את המקום הכי טוב' – 'הכי טוב ורחוק ממני, כי הם רועי צאן ואנחנו נגעים מרועי צאן, זו תועבה לנו'. אז מצד אחד תועבה.

ערב טוב! שבוע טוב, חודש טוב! חנוכה שמח! מה שלומכם? איך אתם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת מקץ תשפ"ו. ובשם ה' נעשה ונצליח. כמו שאתם יודעים, אנחנו מנסים להבין את הפרשה ב'דרך עץ החיים'. זו הדרך הרוחנית שאנחנו הולכים בה.

וכלל ראשון ב'דרך עץ החיים', זה לבדוק את מפת הקרב. מפת הקרב זו המציאות, זו הסוגיה שאנחנו פוגשים בהשגחתו יתברך. ובתוך זה אנחנו צריכים לקלוט את כל הפרטים, כל פרטי הפרטים, לא להתעלם מכלום, ולא לשפוט ולא לדון ולא להסיק מסקנות – כלום, רק לקלוט. זה שלב נקי צריך להיות, של קליטה. אחר כך באים הדיונים וההתעמקויות. אם לא קולטים את המציאות כמו שהיא, טועים לגמרי בבחירה. מבינים?

למשל, אנשים הולכים לשידוכים ומרגישים פתאום, נניח, הבחורה מרגישה שהבחור קצת עצבני, 'אה, לא', היא מתעלמת כי הוא נחמד והוא גם צוחק. לא, לא להתעלם, לרשום. אולי באמת הוא היה קצת עצבני כי הוא לא אכל. אבל צריך לדעת את כל המציאות כמו שהיא, בלי אינטרסים, בלי דעות קדומות, בלי שום דבר שמעוות את המציאות. תזכרו את הכלל הזה. זה נקרא לתצפת, לתצפת בדיוק על המציאות. זה נשמע קצת צבאי, כי החיים הם מלחמה, מה נעשה. זה דבר ראשון.

ולכן כשאנחנו מסתכלים על פרשת השבוע ככה אנחנו עושים – לא חושבים אם זה טוב אם זה רע, מי צודק מי לא צודק, קודם מסתכלים ורואים איפה פה יש נקודות שאומרות לנו כביכול 'דרשני', 'תתיחס אלי'. ככה אולי תוכלו להבין יותר בנוגע לאיך שאני מתיחס לפרשה, ותלמדו גם לעצמכם לעבודתו יתברך, כי זה העיקר – התורה היא בשביל ללמוד לעבוד את ה'. מבינים? יופי.

פרשת ויגש. אנחנו מתעסקים פה עם יוסף הצדיק. אין כמו יוסף הצדיק, אין לנו תפיסה בהשגה בדרגה שלו בכלל. אבל אנחנו מסתכלים בצורה מדעית נקרא לזה כביכול, מדויקת. יוסף הצדיק משתמש בהתנהגות שנקרא לה, הוא 'מנתיב', הוא עושה להם ניתוב. הוא גורם לאחים לבוא, כל

מצד שני, נתן להם כבוד, יפה מאד. מצד שלישי, הוא רוצה לנצל אותם. מצד רביעי, יוסף מזהיר את האחים איך להתנהל לפניו, לפני פרעה, כדי שהוא לא יתפוס אותם לעבודות המלך.

מבינים מה זה גלות? ככה יהודים בגלות. יהודים בגלות, בכל גלות צריכים להזהר איך הם מתנהגים, מה עושים, לא פשוט.

ובכלל אפשר להגיד שכל העולם הזה זה גלות לנשמה – כי הנשמה היא חלק אלוק ממעל, היא רוצה להיות למעלה. אבל ה' יתברך רוצה שנהיה פה ונתקן עולם במלכות שדי"י על ידי תורה ומצוות ומעשים טובים, אז אין מה להתוכח. בטח שיותר נעים למעלה מאשר פה. הבנתם? אז כאן הנשמה הקדושה – זו באמת גלות בתוך גוף עכור יחסית, בשר ודם. זה חלק מהעונש על אכילת עץ הדעת טוב ורע שהיה אסור.

דבר שני שבלט, שקפץ לי: איך יוסף גם כן מנתב בשלבים כמו מלכות עכברים והופך את כל המצרים לעבדים לפרעה שלב אחר שלב, לכאורה בלי רחמנות. היום כשיש אסון ברוב המקומות, ברוב המדינות המתקדמות, אם יש איזה אסון אקולוגי או משהו או איזו מלחמה המדינה משתדלת לעזור לאזרחים שלה, לתת להם משהו. כאן הוא נותן להם בתמורה לדברים, כל פעם הם צריכים למכור משהו לפרעה, עד שהם הופכים להיות עבדים לפרעה. אחר כך הוא גם מעביר אותם ממקום למקום, שלא יחשבו שהאדמה הזו שהם נתנו לפרעה היא שלהם – זה נגמר, זה לא שלהם, הם במקום אחר. ומה שמעניין כאן חוץ מהשיטה המשטרית הזאת שלו זה שהם מודים לו על זה. אז רואים זמן קשה, יד קשה, העם המצרי בצרה, כביכול פרעה יושב שם בצד, והיהודי הזה עושה את העבודה, מנתב את כל האוכלוסיה. ויש לו זרעים לתת להם. הוא לא נותן להם את זה בחינם, לא. הוא מל אותם, יש כאן תיקון, הערב רב באמת צומחים מהענין הזה אחר כך. באמת עם ישראל ירד למצרים לתקן את הניצוצות של קר"י שהוציא אדם הראשון, ולכן יש פה ענין של תיקון היסוד. הוא היסוד, הוא מל אותם כדי להתחיל את התיקון שלהם – שגם זה לא דבר פשוט למצרים, מה להם ולזה? אבל פרעה אמר להם "אשר יאמר לכם תעשו".

יש כאן את היחס של פרעה לעמו. הוא נותן בידיים של היהודי הזה את היכולת לשלוט בהם, להפוך אותם לעבדים. הוא הופך אותם לעבדים לפרעה, ואחר כך הם צריכים לתת לו מס כל החיים. אחר כך בהמשך קם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף. מעניין למה? אם יוסף היה מיטיב עמם, נותן להם בחינם, אולי היו זוכרים, אולי לא. האם זה היה ראוי או לא? למה יוסף עשה את כל זה? הוא קיבל פקודות מפרעה? לא כתוב שהוא קיבל, אולי כתוב באיזה מקום ואני לא יודע. בכל אופן, חשבתי, אומר רש"י שם שהוא גם טלטל אותם כדי שלא יבואו בטענות שהאדמה הזו שייכת להם, טלטל אותם מהמקום הזה למקום אחר, וגם כדי שהאחים לא יתביישו, הוא אומר, שכביכול הם גולים אז שכל העם בארץ שם יהיו גולים והם לא יתביישו. זה מעניין, תכף נדון בזה.

מה שאני חשבתי זה שהוא עשה את כל זה כדי לתת שלטון ריכוזי מאד לפרעה, שפרעה יהיה בעל הבית היחיד במצרים – כי עכשיו עוד מעט מתחיל השעבוד, אז שלא כל אחד יחשיב את עצמו ויעשה עם היהודים מה שהוא רוצה, לא. יש את פרעה, כולם עבדים לפרעה, גם היהודים עבדים לפרעה, אבל לא רק היהודים אלא כולם. אז אולי בתוך צרת הרבים יהיה קל יותר לעם ישראל. זה התחדש לי, שאולי זאת היתה, אולי, כוונתו של יוסף כשגרם להם להיות עבדים לפרעה בלי הרבה אדמה, בלי שום דבר, מטולטלים, בעקבות מה שאמר רש"י, שהוא רצה להיטיב עם האחים שלו שלא יתביישו.

צריך לדאוג שהאחים לא יתביישו, זה דבר יפה – אבל לא צריך להרגיש בנוח, בגלות אסור להרגיש בנוח. אסור שבן יחשוב ש'הוא מצרי'. נניח, הילדים שנולדו במצרים, הילדים היהודים, יכולים להגיד 'אנחנו מצרים'. מה לנו ולהיות יהודים? אנחנו מצרים'. באמת ככה בכל מיני מקומות, בין השאר מאיפה שאני בא, מארגנטינה, הרבה חושבים שהם ארגנטינאים. יש כאלה שגם מתבוללים, מנסים להתבולל. אבל הגוים לא חושבים שהם ארגנטינאים, הם קוראים להם יהודים, 'מהקהילה היהודית', 'היהודים', גם 'ה'שְׂרָאָלִיטְס' קוראים להם, שזה קצת גנאי. לפעמים קוראים להם 'הרוסים', לנו, בגלל שאבותינו באו מרוסיה, מאוקראינה. מבינים? אז היהודי אין לו שום מקום, רק בארץ ישראל. הוא לא צריך להרגיש בנוח בגלות, הוא לא צריך לא להתבייש.

והנה, אנחנו רואים שאפילו שיוסף היה משנה למלך, הציל את מצרים, מה לא עשה – עדיין הוא משועבד לפרעה. אומר הרמח"ל הקדוש שכשעם ישראל נמצאים בחו"ל המלאך הממונה על אותה אומה מקבל את כל השפע הקדוש שמגיע לעם ישראל, ונותן רק תמצית לעם ישראל, ואת הכל הוא לוקח לעצמו ולאומתו. אפשר להבין מזה למה פרעה היה שמח כל כך שיבואו – 'בואו אלי, אה כן, יעקב, כל הבנים, כולכם תבואו אלי. ואנחנו נינק את השפע שלכם פה ונשעבד אתכם פה'. כן, זה "לְגַרְמִיהוּ עֲבָדֶיךָ".

אנחנו רואים את זה שזה לא היה רק מטוב לב, כי אחר כך לא היה טוב לב. גם העם המצרי לא התנהג בטוב לב ליהודים. אנחנו יודעים שזה לא רק פרעה שהיה משעבד אותם ועושה בהם דברים רעים מאד, אלא גם המצרים עצמם וגם הילדים שלהם היו הולכים ומחפשים איפה שומעים תינוק שבוכה, 'אה', היו אומרים, 'יש שמה תינוק יהודי', כדי שיבואו ויזרקו אותו ליאור. אז גם הילדים היו נגועים ברוע הזה נגד היהודים. ה' ישמרנו.

אז זו הצרה של הגלות, שהכל מתעוות. ואפילו יוסף – יוסף, משנה למלך, כשהם היו צריכים לקבור את יעקב אבינו, הולכים קוברים אותו – וחוזרים לגלות, רבותי, כי כל החיילים וכל החשובים של מצרים באו יחד עם האחים. למה האחים לא נשארו כבר בארץ ישראל? למה חזרו לשם? כי היתה שם המשפחה שלהם, הילדים וכו', לא יכלו לעזוב אותם, אבל גם כי הם כבר היו בעצם משועבדים.

ואחרי שיוסף מסתלק והשבטים כבר מסתלקים מתחיל השעבוד הקשה. רד"י שנה היינו במצרים. אחר כך באים המרגלים ורוצים לשלוח לתור את הארץ. מה קרה, לא

שמעתם על ארץ ישראל! זה גם כן דבר שתמיד צורם לי. לא שמעתם על ארץ ישראל? מה, לא עבר מדור לדור איזו ארץ הארץ הזאת? ודאי שזה עבר, כי היו משתעשעים משבת לשבת שיבוא גואל ויגאל אותם ויחזיר אותם לישראל. אז מה המרגלים האלה וכל העם רוצים לתור את הארץ? לא סומכים על הקדוש ברוך הוא? וגם איפה הזכרון? בסך הכל מאתים וכמה שנים, מה קרה, שוכחים הכל?

אני הכרתי חמשה דורות לפני, כלומר את אבא של סבתא של אמא שלי, שבא מליטא לארגנטינה – מה, הוא לא היה יכול לספר לי מה היה בליטא? בטח שהוא סיפר. והזיידע שדור אחריו גם כן סיפר לי מה היה באוקראינה. אז אלה לא סיפרו מה יש בארץ ישראל?

מזה מה אנחנו למדים? יצר הרע. כשבן אדם נגוע לא מעניין אותו כלום, הוא לא רואה את המציאות, הוא לא זוכר שום דבר, מעניין אותו רק האינטרס שלו, רחמנא לצלן. זה אפרופו המרגלים והדור של המרגלים.

טוב, רבותי, אז כאן אנחנו רואים אם כן איך הגלות בולעת, בולעת את יעקב, את האחים, את כולם. וגם כאן ברחמי שמים, בשלבים, מחכים שיעקב יסתלק, מחכים שיוסף יסתלק, מחכים שהשבטים יסתלקו – ורק אז מתחיל השעבוד הנורא. וכמובן כבר יש את הפתרון, שזה משה

רבינו שנולד במצרים, והוא נסיך מצרי, יורש העצר אולי, בבית פרעה. נסתרות דרכי ה'.

אף פעם לא להתיאש. לא להרגיש בנוח בגלות, אין ליהודי איפה להיות שם. צריך לעשות תשובה, ועם ישראל צריך להיות מאוחד כאיש אחד בלב אחד. ככה יבוא המשיח ברחמים במהרה, ויפתור לנו את כל הבעיות הקשות בפרט ובכלל, בגשמיות וברוחניות.

וחנוכה. חנוכה עובר מהר מדי. אמרתי בשבת שזו התפשטות האורות, "מוסיף והולך", "קמעא קמעא", "כך היא גאֶלְתָּן של ישראל", עד מחר, זאת חנוכה – השלמות.

טוב, רבותי. יהי רצון שנתחזק לעבודתו יתברך, "ובא

לציון גואל" במהרה ברחמים.

לחיים! לחיים! לחיים!

נא להפיץ את 'דרך עץ החיים' ואת כל המעיינות בכל מקום ובכל זמן, וגם את 'ערב דא"ז', השירים האלה שאנחנו מוציאים מדי לילה בלי נדר – התחזקות גדולה מאד. 'ערב דא"ז' קוראים לזה: דבקות–אצילות–זרימה.

נא להפיץ את כל אלה בכל מקום לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה, כדי שכולנו נתעורר לעבוד את ה' באמת!

לחיים! לחיים! לחיים!

חנוכה שמח, שבת שלום, חודש טוב, וכל טוב סלה.

תפילה לאחדות עם ישראל

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

אמרו נא תפילה זו בכוונה עצומה בכל יום חוץ מבשבתות ובחגים ובימים שאין אומרים בהם תחנון. אפשר לומר את התפילה מחצות לילה ועד שקיעה.

ריבונו של עולם, רחם עלינו. רחם עלינו ברחמיך הרבים והושיענו. חמול על עמך, חמול על נחלתך. עשה למען שמך! אתה אבינו, אנו בניך, יודעים אנו שרצונך שנהיה מאוחדים כמו אחים נאמנים. יודעים אנו כמה יקר הדבר לפניך, כי על כך נחרב ביתך! והסתרת פניך מאתנו. אנו רוצים לעשות לך נחת רוח אמיתי ואיך-סופי. אך אוי לנו, אוי לנו, אוי לנו! אין לנו כח לגבור על יצרנו. אין לנו חכמה, בינה ודעת להילחם מלחמתך ולנצח את יצרנו, אוי לנו שגבר בגלל עוונותינו! אך הבט נא על אבותינו הקדושים, שירשנו מהם לב טהור ורצון איך-סופי לעשות לך נחת רוח. לבנו יודע את האמת, לבנו בוער באהבת ישראל, לבנו בוער באהבת חינוס! אך קשה מפאת היצר להשליט את השגת ליבנו על כל מעשינו, דיבורינו ומחשבותינו!

אנו עושים מאמצים להתגבר ולנצח את היצר, למען עשות לך נחת רוח! אך ריבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך שאם לא נתפלל אליך שנצליח, ותשמע תפילתנו, לא נוכל לו! כי רבו תחבולותיו! ואנחנו רק בשר ודם, ואתה מלכנו ויודע את יצרנו! שלח נא לנו לב טהור, לב אוהב, לעבדך באמת! רחם ועזור לנו להגיע לאהבת ישראל אמיתית, שאינה תלויה בדבר! ולא על ידי יסורים וחוליים רעים! חכמינו ז"ל התפללו על ביטול יצר הרע של עבודה זרה, ונענו! בטל נא מעלינו את היצר של מחלוקת ושנאת חינוס, כי דלונו מאד! אנא רחם עלינו! יהי רצון מלפניך ריבונו של עולם, שנרצה בלב שלם בתיקונו של כל יהודי, ונתן את כוחנו, את כל נשמתנו, להצלת והצלחת כל היהודים בגשמיות וברוחניות! כי יקר לנו תיקונו של כל יהודי. קרב את כולנו לאהבה וליראה את שמך! מתוך אחדות שלמה!

יהי רצון שנוכל לאהוב כל יהודי באשר הוא, למרות השוני בשורש ובסוגי הנשמות, למרות השוני בדרגות התיקון, למרות כל המכשולים, ונהיה לאגודה אחת, לעשות רצונך בלב שלם!

רחם עלינו כי אין בנו מעשים! עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו!

מתוך נפשי – ההתעמקות היא הכרח

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

ג' טבת תשפ"ו

א. לעתים אדם סלחן לעצמו וקפדן כלפי אחרים, גם תלונות כלפי שמים יש לו... ר"ל, ואינו מבין 'למה ה' ית' עושה לו את זה?'

ב. עד שאדם אינו מואס לגמרי בעבירה – היא עדיין רודפת אחריו.

ג. אדם מואס בעבירה כאשר הוא מבין את כיעורה הנורא, וכמה עשייתה היא בגידה בקב"ה!

ד. כאשר היצר הרע בא לפתות אותך היזכר כמה רע ומר תרגיש לאחר ביצוע העבירה.

ה. אינך מכור, ואינך אנוס. כל אלה הם תרוצים של היצר הרע. הבחירה קשה? כן, בהחלט!

הילחם ביצר הרע, אין ברירה.

ו. ה' ית' מנהיג את עולמו בשלשה קוים: קו ימין – 'חסד', קו שמאל – 'דין', קו אמצעי – 'תפארת', אמת ורחמים.

לכן: אל תחשוב ש'הכל טוב' ושלא יענישו אותך, כי אם חטאת יענישו אותך. נכון שבעמקו של ענין העונש הוא חסד ש'ה' עושה עם החוטא על מנת להציל אותו מעצמו, אבל: יש דין ויש דיין ויש עונש! אל תסלף את התורה!

ז. לפעמים מתוך אהבה וקרבה לה' ית' – האדם 'מרגיש בנוח' וזה פוגם לו ביראה, ר"ל.

ח. המלחמה על דבקות בה' ית' היא בכל רגע!

ט. הזמן בורח על שטויות – לא חבל?!

י. אם יש צדיק אמתי אחד, הוא יכול למשוך את כל העולם כולו לעבודת ה' ית'.

יא. התכלית היא עבודתו ית' – להיות חייל של ה' ית', ולא 'תנאי השירות'.

יב. כאשר האדם מפורסם ובעל כח והשפעה הוא הופך להיות 'מרכבה' – השאלה היא מרכבה למה ולמי.

יג. לפעמים יש צדיק שאינו יודע להתאים את האור לכלי, וקשה לו להשתלב בעולם.

יד. כאשר האדם עוסק באמנות דקדושה באמת – הוא מתקדש, והעולם מתקדש ומתעלה עמו.

טו. אם נפתח לך פתח מוצלח של עבודת ה' ית' – התמד בו. אל תוותר.

טז. אנשים אומרים: 'היה לי יום קשה'. אבל עובד ה' באמת אינו מדבר על יום, אלא: 'היתה לי שניה קשה', 'דקה קשה' – כי הוא אינו מאפשר שיום שלם יהפוך להיות קשה. הוא ממתיק אותו מיד.

יז. לפעמים אדם פוחד מעין הרע או מקללה – ואינו פוחד מהעבירות שבידו!

יח. לכל אמן יש טעם, צבע וצליל משלו, המהווים את סגנונו. זאת שליחותו, להאיר בבריאה עם האמנות הכשרה שלו ע"פ ההלכה.

יט. אדם חייב ללמוד להקשיב!

כ. לצערי, עד ביאת משיח צדקנו, השקר מתרבה ומתעצם, ר"ל.

כא. כל הזמן חשוב על ה' ית' – כל הזמן!

כב. כדי לזכות לגילוי פנים אמתי, חייבים להפוך 'אני' ל'אין'!

כג. שלום בית, פירוש: תיקון דעות ומדות.

כד. אהבה, פירושה – חברות, אכפתיות ונתינה בלי סוף.

כה. שתי מטרות חשובות בחיים: א. להתקרב לה' ית' באמת. ב. לזכות את הרבים להתקרב לה' ית' באמת.

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו יתברך!

נא להפיץ את מעינות דע"ה בכל זמן ובכל מקום לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה.

לחיים! לחיים! לחיים! נא להפיץ את השירים שלנו ואת 'ערב דא"ז', שהם ממש מרפא רוחני לנפש!

לחיים! לחיים! לחיים! שבת שלום וכט"ס!